

Beste raadsleden,

Op 29 januari stond het onderwerp "Kosten stadsverwarming/verduurzaming Goutum-Súd en Techum" op uw agenda. Hierbij heb ik samen met twee andere bewoners ingesproken om onze ervaringen en ideeën hierover met u te delen.

In de bijlage bij deze mail kunt u mijn inbreng nog eens teruglezen.

Naar aanleiding van het gesprek tijdens en na afloop van het open podium nog een aanvulling hierop:

Meerdere factoren zijn bepalend voor de (hoge) kosten voor warmte waarmee huishoudens in Goutum-Súd en Techum te maken hebben. Deze factoren van elkaar gescheiden houden ("problemen neerleggen en oplossen waar ze horen") helpt bij een praktische benadering van dit technische onderwerp.

Technische problemen en vragen over facturen

Dit is primair iets tussen gebruikers en Ennatuurlijk. De gemeente is hierin -zoals door enkelen van u opgenoemd- niet rechtstreeks betrokken.

Technische problemen waarvoor Ennatuurlijk verantwoordelijk is dienen door Ennatuurlijk te worden opgelost. Vragen over onduidelijke of onjuiste facturen dienen door Ennatuurlijk beantwoord te worden. Voor beide heeft Ennatuurlijk zich bereid getoond en ik denk dat we hen die kans ook moeten geven.

Concreet algemeen probleem: defecte toevoerklep

De directeur van Ennatuurlijk gaf na afloop van het open podium aan dat het probleem met de kleppen bij hem niet bekend was en dat zij dit willen onderzoeken. Deze klep regelt de toevoer van warm water in de woning t.b.v. radiatoren en vloerverwarming.

Volgens het onderzoek van Rick van der Galiën heeft dit zich bij tenminste 25% van de aansluitingen minimaal 1 keer voorgedaan. Het vervangen van deze klep is tot nu toe voor rekening van de gebruiker. Per keer kost dit een huishouden zo'n 250 euro.

Dat het aantal defecte kleppen zo hoog ligt kan volgens installateurs onder meer komen door vervuiling in het warmtenetwerk of een andere factor waarvoor Ennatuurlijk waarschijnlijk verantwoordelijk is. Bij de meeste gebruikers met een kapotte klep heeft vervanging door een ander type klep (een kogelklep, op advies van zelf ingeschakelde installateurs) er voor gezorgd dat zij niet opnieuw te maken kregen met een kapotte klep, terwijl vervanging door hetzelfde type wel voor problemen blijft zorgen.

Hoewel de klep formeel niet onder de verantwoordelijkheid van Ennatuurlijk valt, had zij deze problemen hoogstwaarschijnlijk wel kunnen voorkomen. Zowel door afdoende maatregelen tegen vervuiling of andere oorzaken binnen het netwerk, als door het voorschrijven van een betrouwbaarder type klep. Zoals er door Ennatuurlijk wel allerlei andere technische eisen aan de huisinstallatie zijn gesteld, zoals het gebruik van thermostaatkranen bij alle radiatoren en een verbod om koppelingen toe te passen aan leidingen in de woning.

Het is begrijpelijk dat Ennatuurlijk dit zelf wil onderzoeken, maar het lijkt me normaal dat Ennatuurlijk voor problemen waarvoor zij verantwoordelijk blijkt te zijn ook voor een

passende oplossing zorgt. Bijvoorbeeld door alle resterende kleppen te vervangen door kogelkleppen en reeds gemaakte kosten te compenseren.

Relevantie voor relatie Gemeente - Ennatuurlijk

Zoals aangegeven in mijn betoog lijkt de wijze waarop Ennatuurlijk met dit soort vragen/klachten omspringt mij relevant voor de afweging om nieuwe verplichtingen aan te gaan met deze partij.

Door de aandacht zal Ennatuurlijk veel nieuwe vragen en problemen voorgelegd krijgen. Dat er problemen zijn kan echter niet nieuw voor hen zijn. Getuige discussies op o.a. de besloten Facebook-groep van Techum is er door verschillende gebruikers veelvuldig contact met Ennatuurlijk geweest de afgelopen jaren. Aangezien gebruikers met onze ervaringen bij Ennatuurlijk en geschillencommissies veelvuldig tegen muren op zijn gelopen (onder meer rond de invoering van de warmtewet in 2014) zijn we blij met uw aandacht.

Ik hoop dat de raad en het college de wijze waarop Ennatuurlijk met de klachten en problemen omspringt met belangstelling volgt. Zowel vanwege de verplichtingen van Ennatuurlijk in De Zuidlanden (al dan niet vastgelegd in de overeenkomst met de gemeente), voor de definitieve keuze om Ennatuurlijk toestemming te verlenen een warmtenetwerk in de hele stad aan te leggen, als bij het zorgen voor plannen en maatregelen van Ennatuurlijk die dergelijke problemen in De Zuidlanden en elders in de stad zo nodig kunnen verhelpen maar liefst voorkomen.

Warmtewet en Niet Meer Dan Anders

Door de overstap van de vrije energiemarkt naar het monopolie van een warmtenet zijn huishoudens aantoonbaar méér kwijt voor hun warmte. De binnen de warmtewet vastgestelde maximumtarieven zouden gebruikers hiertegen moeten beschermen.

Waarom de methode van "Niet meer dan anders" niet deugt

Diverse onderzoeken van belangenorganisaties tonen aan dat gebruikers van warmtenetten onnodig veel betalen voor hun warmte. De rekenmethode van "Niet meer dan anders" werkt voor honderden euro's in het voordeel van leveranciers t.o.v. stoken met gas. Onder meer doordat wordt gerekend met hogere 'normale' kosten dan nodig.

Dit artikel uit 2016 geeft een opsomming van factoren waarop de warmtegebruiker wordt benadeeld en leveranciers bevoordeeld:

<https://www.stadsverarming.nl/falen-meer-dan-anders-nmda-principe-uitgelegd/>

Sinds 2016 is er het nodige veranderd in de Warmtewet, maar op de jaarfactuur heeft dit nauwelijks tot verandering geleid. Ondanks dat diverse organisaties mee hebben mogen praten over deze veranderingen, is bij de wijzigingen vooral de positie van de leveranciers beschermd. Van de gesprekken met partijen als Eigen Huis zien we op onze eindafrekening helaas nog weinig tot niets terug.

Dit blijkt ook uit de wijzigingen per 1-1-2020 j.l.:

Hierin is een maximumtarief ingesteld voor de huurkosten van de afleverset. Deze zijn gemaximeerd op 126 euro per jaar. Ennatuurlijk rekende hiervoor in 2019 nog 196 euro per jaar. De verlaging van de kosten voor afleverset zijn in de gewijzigde warmtewet echter volledig gecompenseerd door de maximale 'gewone' vastrechtkosten te verhogen. Voor de consument een sigaar uit eigen doos.

De kosten voor deze afleverset zijn sowieso discutabel.

Eenzijds omdat aan kopers in De Zuidlanden, op grond van een eerdere versie van de verkoopvoorwaarden van de gemeente, is beloofd dat deze kosteloos in bruikleen zou worden aangeboden.

Anderzijds omdat in de Warmtewet voor de berekening van maximumtarieven voor verbruik en vastrecht wel alle kosten worden meegenomen die je als warmtegebruiker *niet* hebt (zoals afschrijving en onderhoud van een cv-installatie), maar de extra kosten waar je *wel* mee te maken hebt (de huur van een afleverset) hierop niet in mindering brengt.

Waarom de gemeente iets zou moeten met de Warmtewet

De Warmtewet is voor warmteleverancier een rechtvaardiging van hun tarieven.

U hebt Ennatuurlijk trots horen melden dat zij goedkoper zijn dan de ACM hen voorschrijft. Hoeveel lager echter waren de tarieven geweest als voor "Niet meer dan anders" principe zou worden gerekend met concurrerende tarieven, overstappremies en je niet dubbel zou betalen voor een cv-ketel (die je niet hebt) plus een afleverset?

Door de overstap op een warmtenet krijgen gebruikers te maken met hogere kosten voor warmte. Op het moment dat de gemeente besluit een warmtenet aan te leggen in de hele stad, zullen tienduizenden extra huishoudens dit gaan merken in hun portemonnee.

Waar de aansluiting op het warmtenet ons is verplicht bij de aankoop van de woning (slechts een enkeling heeft dit met succes kunnen voorkomen), zal dit voor met name voor sociale huurwoningen en met het perspectief van de onvermijdbare uitfasering van gas ook elders in de stad geen vrije keuze zijn.

Ik roep de raad en het college daarom hierbij dan ook nogmaals op zich verantwoordelijk te voelen voor de gevolgen die de keuze voor een warmtenet heeft (ongeacht de keuze van de leverancier). Welke voorwaarden en waarborgen zijn er nodig om die transitie voor zowel de gemeente als de burger acceptabel te kunnen maken?

Als individuele gebruikers en belangenorganisaties er (nog) niet in slagen een eerlijker Warmtewet af te dwingen, dan hoop ik dat we in elk geval gemeenten aan onze zijde zullen vinden om hierin in Den Haag toch iets voor elkaar te krijgen.

Mocht u vragen hebben of om een andere reden behoefte hebben aan contact dan hoor ik graag van u.

Vriendelijke groeten,

Sint Smeding

Bewoner van de buurt Techum in De Zuidlanden